

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 — —
 Negyedévre . . . 2 — 50 —
 Egy hóra . . . 1 — —
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főútr. 1823. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben:
 Főútr. K. Lajos könyvtárszobájában és a kiadóhivatalban. (Főútr. 1823. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELELVEL

Hirdetési díj:
 Négy hadós perit sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszöri hirdetések a közszertartás arányában vételekkel fel. Bélyeg díj minden külön bejelölésért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újsónapság ára 30 kr.
 Nyilvántartási költségek minden perit sorát 50 krajczár.
 Hirdetések felvételének a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főútr. 1823. sz. alatt.
 Kéziratok nem adóznak vissza.

Munkát a munkásnak, munkást a gazdának!

Még ugyan messze van az aratás; s talán azt sem állíthatjuk egész biztosan, hogy lesz; s nem tudjuk, hogy milyen lesz, ha lesz; de a magyar társadalomnak is át kell venni a szász urak azt a jó tulajdonságát, mely nekik a »circumspectus«, »körültekintő« czímet szerezte, nem tartjuk időszerűtlennek, hogy most foglalkozzunk olyan kérdésekkel, amelyek a mezei munka idejében mindég égetőek voltak s mindig megoldhatatlannak látszottak.

A munkásszükség és ezzel kapcsolatban a munkásvédelem rendezetlensége, egy a most elmult, mint az előző évek nyarán elég főfájást okozott a hatóságoknak. Munkáslázadások, zavargások, véres jelenetek fejlődtek ki ebből a rendezetlen kérdéssből s a zavargók nem egyszer léptek érintkezésbe az ugynevezett szocialistákkal s ezzel a munkáskérdésnek új és veszedelmes fejlődési irányt adtak.

Ismerjük a földmivélsügyi miniszternek e tárgyban követelt jóakarát, de igen kicsinyes politikáját, tudjuk, hogy a miniszter tervbe vette a felföldi szegény népek az alföldre való leszállítást, hogy ezek ott munkát kapjanak s nyomorúságukon enyhítsenek és ezt a nemes intenciót mi igen sokra is becsüljük, de félünk, hogy mindaddig, míg a mezei munka idejére gyors és ítéletei végrehajtására elég erővel bíró békebíróóság nem szerveztetik, nem sok eredményt várunk az egészről.

Most jelentik a lapok, hogy a földmivélsügyi miniszterhez beérkeztek a jelentések, egyrészt a munkás szükségletéről, másrészt a rendelkezésre álló munkaerőről s ami ezekből a jelentések-ből nyilvánosságra jutott, abból azt következtethetjük, hogy van Magyarországon elég munka és van elég munkás. Ebből folyólag be lehetne rendezni egy a dolgot, hogy a gazda, aki megadja a munkásnak az ő béréit, ne szoruljon olyan kasza-kapa kerülokre, amilyenek a tamásii pusztá véres tragédiáját rendezték és eljásztották.

A munkás közvetítés rendezése volna most az első cél s ezt rendezni még most volna elég idő s ezáltal meg lehetne akadályozni sok bajt, sok nyomort. Nem szeretnők ezt az ügyet kivándorlási ügynekfélére bízni, mert ebben az esetben egy a gazda, mint a munkás ki lenne szolgáltatva, a modern emberpiacot esetleg monopolizáló nagy vállalkozók önkényének. Ezt az ügyet az államnak kellene kezébe venni s az ő közvegeinek lenne feladata ezt a dolgot kezelni, úgy a gazdák, mint a munkások előnyére.

A mostani állapot tarthatatlan voltának elég frappáns bizonyítéka az, hogy egy olyan országban, ahol a föld nagy része termékeny s ahol elég munka és elég munkás van, idegenből beszakadt munkások özönlnek el a gyárakat s a mezei munkára kétes foglalkozású csöcselék vállalkozik, mely nem érti a mezei munkát s kárt okoz a gazdának és a tisztességes munkásoknak.

Hogy ez az állapot tarthatatlan, az is bizonyítja, hogy nálunk, hol elég munka és elég munkás van, minden évben szomorú hírek érkeznek az ország szegényebb vidékeiről, ahol a munkás nép éhezik s nyomorán a jótékonyági bizottságok s javukra rendezett mulatságok segíteni képtelenek.

Ha meg volna adva a módja annak, hogy az alföld, a termékeny Kanaán feleslege, a maga természetes útján men-

jen segítségére a termékellen vidékeknek, ha a népek, amely munkaerőnek bővében van, megmutatná és egyengetné az utat, hogy oda menjen, ahol munkaerőjét értékre, gabonára, pénzre válthatja fel, amiből a munkátlán tél idején megélhessen, akkor az a nép rendszeresen felkeresné a terményekben bővelkedő, de munkás kezek nélkül szükkülő tájakat, mely menne mindig rettegve a télek, mely ma ránézve rendszeren a hosszú bőjt ideje.

Az adatok rendelkezésére állanak a miniszternek s ezekből megtudhatja, hogy hol? és mennyi? munkás ember kell, — hol és mennyi munkás ember van. Ha kell, eszközöljön ki ezeknek a szegény embereknek olcsó vasuti jegyeket s könnyítse utazásukat mindenképen, mert hiszen ezek is épen úgy megérdemlik a viteldij mérséklését, mint a Páris felé kútutazó társaságok és jobban vannak e kedvezményekre szorulva, mint azok.

Egy falusi gazda.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése márcz. 3-án.

Egy liberális katolikus, Mikó Árpád kezdte szombaton a vitát, a ki örömmel szavazza meg a javaslatot, mint a liberális nagy eredményét.

Mikó azzal végezte beszédét, hogy miután az egész ország olyan elementáris erővel nyilatkozik az egyházpolitikai reformok mellett, s a javaslatot elfogadják.

Utána a pártönkivüliek sorából Ragályi Lajos dr. beszélt hosszabban a javaslat ellen. Nem szavazza meg a polgári házasságot, mely következményeiben végzetes lesz az országra nézve. Az államnak különben sem lesz semmi haszna, ha az egyház kezéből kivesszi a házasságkötés jogát. Történeti visszavetéseket tesz ezután s azt bizonyítja, hogy a magyar nép soha sem követelte a reformokat. (Hát a debreczeni és hajdúvármegyei népgyűlések?! S z e r k.) Sürgeti a kath. autonómiát, a kongrua rendezését. Csodálatosnak találja, hogy a kormánypart Deák Ferencz végrendeletének mondja az egyházpolitikát, de azért 15 évig a fiókban tartotta. Nem fogja a javaslat rendezni a nemzetségi viszonyokat sem, a zsidókat pedig épen nem fogja beolvasztani. A balközép nagy eljenzésben tört ki, mikor Ragályi bevégezte beszédét s öt perc szünetet kért, a mit Perczel Dezső alelnök vonakodva bár, de végre mégis megadott.

Szünet után Kapotsfy Jenő állt fel a javaslat védelmére. Hamisítatlan függetlenségi szempontból bírálta a javaslatot. Ugyanabból a szempontból, a melyből a függetlenség és 48-as párt többsége kiindult s a melynek a párt elnöke, Justh Gyula is kifejezést adott a Házban. Elfogadja a javaslatot, melyet pártja egy évizeden át mindig sürgetett a törvényhozásban s örömmel nyújt segédkezt annak megvalósítására most, mikor a kormány egész komolyan fölvetette a kérdést. Az állami anyakönyvek behozatala ugyan sok akadályba fog ütközni, de ezek az akadályok mind könnyen legyőzhetők, ha a belügyi kormányzat elég pénz fog rendelkezésére állani.

Az anyakönyvvezetést mindenesetre ingyenessé kell tenni, hogy az ország népe azal mihamarabb megbarátkozzék. Egy ultramontan kormány lehetőségét teljesen kizártnak tartja. Ez csak falra festett ördög. Ő mint katolikus ember, őszinte híve a reformnak, mely nem sérti a katolikus erkületet. Külömben is, mi a katolikus erkület? A vallásosság és hazafiság harmonikus összeegyeztetése. Ebből a katolikus erkületből folyólag jelenti ki ismételve, hogy a javaslatot elfogadják. Beszédét a függetlenségi párt és a jobboldalon lelkesen megjelnyezték s számosan siettek hozzá, hogy férfias nyilatkozatait üdvözöljék.

Ugron Zoltán, a nemzeti párt tagja, a javaslat ellen foglalt állást. Szemére vetette a kormányt, hogy az egyházpolitikát merő taktikából vette elő s az ország valószínűleg komoly veszélynek teszi ki, láserkölségét komoly veszélynek teszi ki, midőn szankcionálni kívánja a felekezeti-küliséget. Nagy derűtséget keltett az a kijelentése, hogy ő csak azóta foglalkozik poli-

kával, mióta a Ház tagja. Majd polemizált egyes kormányparti szónokokkal s végül kijelentette, hogy Apponyi Albert gróf határozati javaslatához csatlakozik, mely leginkább megfelel az ő álláspontjának és meggyőződésének.

A ház általános figyelme és nagy érdeklődése mellett szótalt föl ezután Berzevicsy Albert államtitkár. Érdekesen fejtegette, hogy a javaslat szülőkei éppenséggel nem az elkeresztelési rendelet. Az csak a helyes diagnózis volt, mely aztán a bajok gyögyömdjára vezetett. A kormány a felekezetek közt békét akar s azért el is van határozva, hogy az összes reformokat teljes egészükben keresztül viszi; nem lepte meg az a harc sem, mely a kérdés körül forog, mert tudvalevőleg minden reformot ellentállás szokott megelőzni.

Majd Apponyival polemizált hosszabban, akiről azt hitte a kormány, hogy eddig valott elveihez híven, lelkesedéssel fogja támogatni a polgári házasságot. Az állami anyakönyvvezést ő is kivihetetlennek tartaná, ha ezzel párhuzamosan a közigazgatás nem álamosították. (Már ebből nem lesz semmi! S z e r k.) Az 1868 53. t. czikk úgy fog módosítani, hogy az senkinek a vallásos erkületét nem fogja sérteni. Végül Szapáry Gyula gróf ellen fordult, a ki tiltakozott az ellen, hogy őt ultramontanizmussal vádolják.

Ez is azt mutatja, mennyire türelmetlenek az ellentáborban. Az ultramontanizmussal igenis komolyan kell félni. Ott vannak a püspöki körlevelek, melyek »bűnös menyegyletek« mondják a kormány egyházpolitikáját, (Sberencz firká-zoknak a reformokért küzdő hírlapírókat. Szerk.) ott a budapesti orsz. kath. nagygyűlés határozata, mely egyenesen föl hívja a katolikusokat, hogy csak katolikusokat válasszanak; a hívek és gyermekek közt templomban, iskolában nyomtatványokat osztogatnak, melyek a közrendbe, de sőt a közérkölségségbe ütköznek. Ilyen dolgok előtt szemet hunyni nem szabad, nem lehet, ezekkel a leghatározottabban szembe kell szállani.

A jobboldal és az ellenzék egy része az államtitkárnak ezt az erélyes kijelentését nagy eljenzéssel és taps-ai vette tudomásul. Berzevicsy ezután azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a fölvetett kérdések liberális megoldása immár elkerülhetetlen. Elodázni talán lehetne a javaslatokat, de végeredményükben megakadályozni nem. Ha a javaslatok megbuknának, sokáig senki Magyarországon egészséges egyházpolitikát nem tudna csinálni.

Berzevicsy nagy tüzzel és lelkesültséggel beszélt mindvégig és egész felvilanvoztta a kormánypartot, beszédje végeztével lelkesen megjelnyezték és minden oldalról üdvözletekkel halmozták el.

Az ülés végén Vörös János a közös hadsereg ezredinek faj-vallás- és nemzetiség szerint való állítólagos új beosztása iránt interpellálta meg a miniszterelnököt.

Wekerle kijelentette, hogy a hadügyi kormányzat egyáltalán nincs szándékában a magyar nyelv rovására ily intézkedést életbe léptetni, különben majd informáltatja magát ebben a kérdésben és annak idején bővebben válaszol.

Kováts József beszéde,

a képviselőház febr. 28-iki ülésén.

A képviselőházban most folyó házassági jogi vitában a legértelmesebb beszédek egyikét Kováts József, a h. nánási vál. kerület elvű képviselője mondotta. A beszéd, mely a helyes és igazi liberális magánnyelvének volt, egész terjedelmében így hangzik:

Kováts József: T. ház! A tárgyalás alatt levő törvényjavaslathoz hozzá szólanom nagyon nehéz. Az érvek, melyek a javaslat mellett, vagy a javaslat ellen felhozhatók, annyira ki lettek már merítve itt a házban és a sajtó terén, hogy valóban csak rendkívüli nagy képzelő. . .

Elnök: (Csenget.) T. ház! Kénytelen vagyok a szónokot egy tevedés miatt felbeszakitani. (Halljuk!) A jegyző urak ugyanis az ülés elején megnezték az interpellációs és az indítvány könyvet és egyikben sem volt újabb bejegyzés. Abban a hitben voltam, hogy az utolsó 3—4 percz alatt nem történt bejegyzés. Megtörtént azonban az, hogy az interpellációs könyvbe ez alatt egy interpelláció jegyzetett be. Meltóztassék tehát megengedni, hogy erre

most vissza térjünk és a bejegyzés felolvasásték. (Helyeslés. Halljuk! Halljuk!)

Mint említettem, a jegyző urak 10 órakor megnezték az interpellációs könyvet, de egy interpelláció azóta irratott be. Kérem azt felolvasni. (Halljuk! Halljuk!)

Eszterházy Kálmán gr. jegyző: Jelentem a t. háznak, hogy az interpellációs könyvben a következő bejegyzés foglaltatik: 1894. február 28-án Ugron Gábor: a mozgósítási hírek tárgyában a miniszterelnök urhoz.

Elnök: Az interpelláció képviselő ur az ülés végén fogja megtenni interpellációját. (Helyeslés.)

Bocsánatot kérek Kováts József képviselő urtól ezért a megzavarásért, de szükségesnek tartottam a t. képviselőházat tájékoztatni. (Helyeslés.)

Kováts József: T. ház! A tárgyalás alatt levő törvényjavaslathoz hozzá szólanom nagyon nehéz. Az érvek, melyek a javaslat mellett, vagy a javaslat ellen felhozhatók, annyira ki lettek már merítve itt a házban és a sajtó terén, hogy valóban csak rendkívüli nagy képzelő tehetséggel megaldott férfi volna képes új érveket felhozni.

Ha mind a mellett felszólalok, teszem ezt azért, hogy ezen nagy horderejű kérdésben magam-tartását és szavazatomat indokoljam. (Halljuk! Halljuk!)

A törvényjavaslattal általában, t. ház, megelégedve nem vagyok; kifogásaim vannak; jellesen, hogy csak a legfőbbeket érintsem, a javaslatnak azon részei ellen, melyek Horvátországra, az ott élő magyar alattvalókra, a közös hadsereg tagjaira és ezzel kapcsolatosan a törvényjavaslathoz felsorolt és illetőleg a védendő kötelekebe tartozó egyénekre vonatkoznak. A mi nincs benne a törvényjavaslathoz, arról nem szólok, nem érintem; azokat Polonyi G. képviselőtársamra hagyom; de azt megkívánom, hogy a királyi család tagjaira, a házasságok vagyoni viszonyaira és a gyermekek törvényességére vonatkozó javaslatok még a tárgyalás folyamata alatt beterjesztessenek. A meg-előző pontokra részletesebben kiterjeszkedni nem fogok; fejtegettek már azt többet, nagy alaposággal, én tehát ismétlésekbe bocsátkozni nem szándékozom. De midőn ezeket így általánosabban érintem, nem mulasztatom el, hogy elismerésemet ne nyilvánítsam Polonyi Géza t. képviselőtársam iránt azon éles előrelátásáért és nagy szolgálatáért, melyet a bizottságban az által tett, hogy a törvényjavaslathoz hezagait fel-ösmerve, azokra rámutatva, alkalmat szolgáltatott az igazságügyminiszter urnak arra, hogy a javaslat épületeinek hezagaiba a meg szükséges tégladarabokat, habár az utolsó órában, de mégis kellő időben beilleszttesse, a mi által azt hiszem, úgy a t. házat, mint magát a t. igazságügyminiszter urat is a nagyobb zavaroktól óvta meg.

Teleszky István t. előadó ur a napokban azzal lepett meg bennünket, hogy a hiányokra bizonyos tekintetben utólag ő is rámutatott. T. ház! Én nem azért szavazok elismerést Polonyi Géza t. képviselő társamnak, mintha ezen elismeréssel a t. előadó ur ellen kívánék fordulni, csak megjegyzem, hogy én az elismerést nem annak részére szavazatom meg, ki a módosításokat majd megtette volna, hanem annak részére kell azt megszavaznom, a ki azokat tényleg megtette. Wlassits Gyula t. képviselő ur felemlítette, hogy a Horvátországra vonatkozó határozatok nem azért vettek be utólag a javaslatba, mintha erre szükség lett volna, hanem, hogy bizonyos egyének aggályai eloszlatassanak. Azt hiszem, t. ház, hogyha ez állana, nagyobb szegénységi bizonyítványt nem állíthott volna ki senki az igazságügyi kormány részére, mint azon állítással, hogy az igazságügyi kormány képes javaslatába felvenni oly dolgokat, a melyek nem oda tartoznak, s a melyekre szükség egyáltalában nincs. Ha én a törvényt mindezen nagy hiányai daczára a részletes tárgyalás alapjául mégis elfogadom, teszem ezt, t. ház, azon meggyőződéssel, hogy ez által a helyzet jobb s annak egyszerű életbe léptetése által mindenesetre üdvösebb lesz a mostani zavaros, hogy ne mondjam, erkölcsel-len állapotoknál. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Az egyik főszempont, t. ház, a mely engem a törvényjavaslathoz általánosabban elfogadásánál vezérel: hogy a házasság minden-kére egyformán kötelező és egységes lesz, hogy ennek folytán megszűnik azon zavaros és helytelen állapot, hogy a házasságokban felmerülhet és tényleg felmerülő válási eseteknél kilencz féle törvény, szabály, vagy szokás legyen irányadó. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) hogy az egyik vallásfelekezettel gátló vagy bontó akadályt képezzen az, a mit a másik vallásfelekezet csak oly kisszerű, aprólékos dolog-

nak tart, a mely tulajdonkép szót sem érde- mel; (Helyeslés a szélsőbalon) hogy valahára vége vettessek azon sajnó, hogy úgy mondjam erkölcsötlen állapotoknak, a melyek csaknem a főbnejjelre vezetnek az által, hogy a férj- jétől agy- és asztaltól a kath. egyház törvényei szerint elválasztott nő még vétkesség esetében is férje nevet viselhe-se akkor is, a mikor férje pl. az unitárius egyház törvényei szerint egy harmadik nővel lépett törvényes házasságra.

Ha mindezen okok mellett feleltem még, t. ház, hogy a házassági gátló akadályok tu- lajdonkép csak a szegény emberre nézve lé- teznek, mert a vagyonos osztály módját találja annak az ugynevezett dispensatio által, hogy a gátló akadály a föld szinéről eltöröltessek, és hogy ez — valljuk be — minden vallásfeleke- zetnél kivétel nélkül így van; akkor én a je- lenlegi állapotok további fentartására sza- vazatomat bírulás nélkül nem adhatnám. (He- lyeslés a szélsőbalon.)

A másik főszempont, t. ház, a mely en- gem a törvényjavaslat általánoságban elfo- gadásánál vezérel — kapcsolatosan az állami anyakönyvek vezetésével: a magyar állam erősbédése. A hol az állam az erkölcsöket la- zító intézményeknek útját vágja, történjen az bármilyen tere: ott az állam tekintélye emelke- dik, következőleg az állam erősödik is.

Fölvetett, t. ház, az ellenzéki padokról, hogy nem a mi hivatásunk a révönagysá- ban szülő kormány új életre támasztása érdeké- ben konsiliumokat tartani, és neki gyógyító irt nyújtani. Nem ezen szavakkal mondatott ugyan, hanem ez volt az értelme.

Erre t. ház, azt felelem, hogy azon t. képviselő társaimnak, a kiknek állásponjtuk általában ez, tökéletesen igazuk van, én ezt alá is írom, csak hogy ezen kérdésben nem. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ugyanis t. ház, az en és a függetlenségi és 48-as párt azon tag- jainak felfogása, a kikkel ezen kérdésben szerencsém van egy állásponton lenni, egészen más.

Mi a törvényjavaslatot nem ennek a kor- mánynak szavazzuk meg, és nem azért sza- vazzuk meg, — hogy a kormánynak, új rököt adjunk, (Egy hang balfelől: Hát miért? Igaz! Ugy van! a szélső balon) hanem meg- szavazzuk azért, mert mi ezen elveket évi- zedekek keresztül sziveinkben és ajkainkon hordjuk (Igaz! Ugyvan! a szélsőbaloldalon) és megszavazzuk azért, mert megvagyunk róla győződve, hogy ez által nemcsak Magyaror- szág polgárai túlnyomó részének óhaját telje- sítjük, (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon) hanem ez által a nemzetiségek és felekezetek bejéjét nagymérvben előmozdítjuk, mi által pedig a nemzet haladását, s a magyar állam erősödését nagy mérvben elősegítjük. (Igaz! Ugyvan! a szélsőbaloldalon.) Ha tehát t. ház azon képviselőtársainkkal tartanánk, a kik e kérdésben a kormánnyal szemben foglaltak állást, úgy nemcsak a kormányt temetők el, hanem a kormánnyal együtt eltemetők egy hosszú időre a törvényjavaslatot magát s az- al együtt az ország felzaklatott nyugalma- t. (Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon.) Ép azért, csodalkozom azon t. képviselőtársaimon, kik — bár e reformokat maguk is óhajtják, — e kérdésben mégis a törvényjavaslatot szemben foglaltak állást, mert ha ók azt hiszik, hogy a kormány megbuktatásával eltemetett törvény- javaslatot a kormány megváltása foly- tán alkulandó új kormány majd is- méltelve be fogja nyújtani: nagy csalódásban ringatják magukat. (Igaz! Ugy van! a szélső- baloldalon. Egy hang balról: Miért?) Azért, mert az a nagy hatalom, mely a törvény- javaslat ellen állást foglaló képviselőtársaimmal együtt küzd a törvényjavaslat megváltására, erejében csak nyerni fogna az által, ha a kor- mány és vele együtt a törvényjavaslat is meg- bukne, (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon.) kö- vetkezve képes is lenne megakadályozni oly kormány alakítását, melyről f. lehetősé volna, hogy a megbuktatott törvényjavaslatot újból benyújtó szándékai vannak, ne juthasson azon helyzetbe, hogy azt tehessen.

De tovább megyek, t. ház. Ha csak némi garanciám lenne a tekintetben, hogy e tör- vényjavaslat megváltásával a közösgyes rendszert is eltörölhetnék a föld szinéről, úgy készsággal feladnók a törvényjavaslatot. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) De így vajjon mi következése lenne? Legfőlegb csö- borból vederbe esnénk, mint azt az utóbbi kormányválságnál tapasztaltuk.

De nézzük ennek következményeit a füg- getlenségi és 48-as párt. Az esetben, ha ezen párt a törvényjavaslatot szemben mintegy phalanxot képezne: vajjon nem joggal mond- hatna-e a nép, hogy ti amitök, egész életetek- ben, évtizedeken keresztül a legszabadelvűbb elveket hirdettétek és vallottátok, és mikor a ti nyomások folytán nem állhatván tovább ellent a kormány, s a nagy ostrommal szem- ben kénytelen volt e törvényjavaslatot benyuj- tani, ime, ti voltatok az elsők, akik ellene fordultatok.

Menjetez isten hírével és ne mutassátok többé magatokat. (Igaz! Ugy van! a szélsőbal- oldalon.) Azt hiszem, t. ház, hogy ez a legke- vesebb, a mit a néptől várhatnánk.

Feleltem t. ház, hogy a közigazga- tás jelen állapotában, sem az általános köte- lező polgári házasság, sem az anyakönyvek vezetése nem léptethetők életbe és nem vi- hetők keresztül úgy, hogy az által a közme- gyvadásnak csak némi mértéke is biztosítas- sák. (Halljuk! Halljuk!)

Gondolkoztam a fölött, vajjon a nemzeti párt t. vezérének azon aggályai oly mérvűek-e, hogy a törvényjavaslat már a részletes tár- gyalás előtt ezen okok miatt elvetendő volna. Megvallom, t. ház, nekem is sok aggályom van e tekintetben (Halljuk!), de nem azért, mintha a kényes természetű állapotokon, csak az állami közigazgatás bekoztalálával fognánk segíteni, — mert hiszen köztudomásu, t. ház, hogy kevés kivétellel a főis- páni mindenható kandidacionális jognál fogva tulajdonképen ma is csak azok lehetnek közi- gazgatási tisztviselők, a kiket a kormány akar. Én tehát magától a közigazgatásnak a lámo- sításától, ha a rendszer a régi marad és az gyökerében változtatást nem szenved, minden jót nem várok s a helyzet, ha a rendszer a régi marad, változni épen nem fog. Különben t. ház, sem az állami anyakönyvek vezetését, sem pedig a házasság felek egybeadását nem tartom valami örögi mesterségnek. A földolgo- — a mit szem elől téveszteni nem kell, a meg- bízhatóság. Hiba eddigé is történt, senkisé- meg fogja tagadni, valamint ezután is fog törté- netni, de én elég garantált látok abban, hogy a visszaélések megtorlásáról a büntető törvény- könyv intézkedik.

Ha tehát a bíró az eset nagyságához ké- pest köteleességét teljesíteni fogja, a visszaéle- sek nem igen fognak ismétlődni, majd elmegy azoknak a kedvük, akiknek erre talán hajla- muk volna. Különben, t. ház, ma is történnek visszaélések, sőt köztudomásu, hogy bizonyos helyeken az anyakönyvek úgy vezetettek, hogy annak folytán a véderkötelesek nagyon könnyen szabaddulhattak. (Ugy van! a szélső- baloldalon.) Az új rendszer tehát, ha a meg- bízhatóság elve előtérbe tolatik, kétségtelen, hogy semmivel sem lesz rosszabb a mainál. (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) A t. belügy- miniszter ur Franciaország példájára hivat- kozással feleltem, hogy Franciaországban az állami anyakönyvek vezetéséből az állam bizonyos hasznót, bizonyos jövedelmet huz. Megengedem, t. ház, hogy Franciaországban ez így van; csak hogy Franciaországban a vi- szonyok egészen mások. (Ugy van! a szélső- baloldalon.) Ott nagyobb a jólét, virágzik az ipar, a kereskedelem, mely folyton a milliár- dok alapját rakja le. E mellett, t. ház, ott a földművelés is egészen más állapotban van és ha bajok mutatkoznak nem is kell, hogy fel- merüljenek, hanem, ha csak jellei mutatko- znak — például — hogy az utóbbi időről szól- ják, a gabona és lisztvámos felemelése, az ál- lam nyomban képes segíteni, míg ellenben nálunk, a szerencsétlen közösgyes állapota- inknál fogva, habár a kormány szeretne is segíteni, nem képes, mert kezei bizonyos te- kintetben megvannak kötve. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Különben, t. ház, minde- zekre az aggályokra majd a részleteknél le- het javaslatokkal, módosításokkal élni; én eleve is kijelentem, hogy mindazon módosítá- sokhoz, amelyek haladást jelentenek, kész- ségezen kozjárulok. (Helyeslés a szélsőbal- oldalon.)

Hivatkozás történt t. képviselőház. a művelt külföld című Angliára. Fel is lettek sorolva azon nagynevű lordok, a kik abban az időben, midőn a kötelező polgári házasságról szó volt, hivatva voltak Anglia ügyeit vezetni és intézni, hogy miként vélekedtek. Angliában, t. ház, a viszonyok egészen mások. Angliában nincs százele nemzetiség és val- lásfelekezeti, mint Magyarországon. Anglia ké- pes volt erejével az ott hosszabb ideig dúlt vallási hárczokat úgy megszüntetni, a mint mi arra erőink gyengesége folytán képesek sem volnánk, de talán nem is volna helyén o- y eszközökhez nyulnunk.

Hivatkozás történt Kossuth Lajosnak és Deák Ferenczen kívül más magyar államférfi- akra is, hogy ezen kérdésben miként véleked- tek. Erre az a válaszom, hogy ha Kossuth La- josnak és Deák Ferenczenek nyilatkozatai az én érzelmeimmel találkoztak és szivemben visszhangot ütöttek: akkor már én tovább nem megyek és nem keresem, hogy más ál- lamférfiak miképp vélekedtek, habár azok nagyságából — nem kívánok semmit sem le- vonni.

Arra azonban már most bátor vagyok figyelmeztetni a t. kormányt, hogy nyujtson garanciát a tekintetben, hogy a házasságok arra való, tisztos férfiak előtt, a kellő ünne- pélyes formák megtartása mellett kötés-senek és hogy ezen garanciát ne csak a papiron le- gyenek meg, hanem tényleg keresztül is vites- senek, de a nélkül, hogy ez által a népre na- gyobb teher hármojjék. (Ugy van! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) mert ha ezen actusnál is lábra kap majd azon negédes, hogy úgy mondjam, minden vallás — és erkölcsiség nél- küli állapot, a melyet ma a királyi járásbíró- ságnak az eskü kivételénél tapasztalunk, (Ugy van! a szélsőbaloldalon.) és ha ez által a népre nagyobb teher rovatnák: akkor a törvényjavaslat elveszti erkölcsi hatását és le- fogja magát járn.

Szapáry Gyula gr. t. képviselő ur azt mondta, hogy neki nem kell a kötelező pol- gári házasság azért sem, mert abban a kat- holikusok válásüldözést látnak. Ez téves felfogáson alapszik. Magam is katolikus va- gyok és tartom magam o y jó katolikusnak, mint hitelekezetemhez tartozó polgár- társaim bármelyike, de magamra nézve még s- m látok abban üldözést. Igaz, hogy sok tekintetben különbözőm több katolikus tár- samtól, mert pl. én nem vallom azt, hogy csak az üdvözül az Urban, aki katolikus; ebből kifolyólag nem azt nézem, hogy ki minő vallásu, hanem azt, hogy az életben mit cse- lekszik, (Helyeslés a szélső balon) tartozzék bármely vallásfelekezethez, (Helyeslés a szélső balon.) és csak is azt vagyok képes becsülni, a ki az életben egyenes uton jár. (Helyeslés balfelől.)

Hodossy Imre t. képviselő ur tegnap a magy. kir. cancelláriáról szólva, történelmi elbeszélésében fejtegette, hogy micsoda rugók mozgatták a magyar királyi udvari cancella- riát Mária Theresia, József és Lipót idejében és ebből azt a következtetést vonták le, hogy a mostani kormány is ép úgy járja a tánczot, mint a hogy Bécsben a madzagot rángatják. Nem e szavakkal mondotta ugyan, de ez volt szavainak értelme. Én elismerem a képviselő ur álláspontjának jogosultságát és helyessé- gét, csak hogy én tovább kívánok menni, mert ha a képviselő ur is tovább ment volna, ugyanezen következtetést vonhatta volna le arra az esetre is, hogy ha az a párt jutna többségre, a melyben a képviselő ur helyet foglal, hasonló sors érne, mert legfőlegb a madzagot eresztének hosszabbra, vagy vonnák rövidebbre, aszerint, amint a csizma Bécsben szorul. (Ugyvan! balfelől.) De ezekből az is következik, hogy Magyarország érdekeit, füg- getlenségét, önállóságát c-akis a függetlenségi és 48-as párt programja alapján lehetne biztosítani, mert e párt nincsen semmi mad- zaghoz kötve. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Az előadottaknál fogva, ismétlem, nem vagyok azon kellemes helyzetben, hogy e törvényjavaslatot a kormány megvuk- tatására szövekezzem, mert ezzel önmagamot es önmagammal elveimet is megtagadnám. Oly helyzetbe jutnék, mint azon ember, aki mert nem állott módjában, hogy ehez em- bertársain segítsen: megakadályozni igyeke- zett, hogy rajtuk mások segítsenek. Követem tehát a nagyszámúztó példáját, a ki nem állott bosszút a hazából kiközösítésért, ha- nem saját érdemét alárendelte a haladás követelményeinek. Ismételve kijelentem, hogy a törvényjavaslatot megszavazom. (Helyeslés a szélsőbalon.)

KÜLFÖLD.
A katolikus autonomia ügyé- ben Samassa-érek elnökelete alatt kiküldött albizottság — pénteken tartotta záróülését, a melyen jelentését hiteltelítette. E jelentés már be is nyújtották Vasary hercegreprimás- hoz, a ki azt a kormány utján a felség elé fogja terjeszteni.
Miért nem mond le Linder? Linder György tudatta a neki bizalmatlan-ágot szavazó csornai választókkal, hogy ártatlan- sága érzetében nem mond le mandátumáról.

BELFÖLD.
Gladstone lemondása. Gladstone lemondását az angol királynő elfogadta.
Gyilkos anarchista. Roubainból (Franciaország) gyilkos anarchista mérény- lettel jelentek. Egy Losló nevű anarchista meg- gyilkolta Dumont gazdag tőkepezést. Törrel rohant rá e kiállítás: Halál a bourgeoisieira! A tőkepezés meghalt.

A gyülesező Debreczen.
Debreczen, márcz. 5.
I.
A közigazdasági bank közgyűlése.
A közigazdasági bank r. társaság, ez a fiatal, de maris megerősödött és virágzósnak indult pénzintézet, tegnap d. e. 10 óraker tar- totta második évi rendes közgyűlést, a város- háza kis tanácstermében, a fővárosban üléző Dr. Király Ferencz igazgatósági elnök helyett Komlóssy Dezső igazgatósági tag elnökelete alatt.
Komlóssy Dezső elnök jelenti, hogy a közgyűlés határozat képes, a mennyiben jelen van 24 részvényes, kik 794 részvenyt képi- selnek, 339 szavazattal. A jegyzőkönyv vezeté- sére Holländer Dezső jogtanácsost, a jegyzőkönyv hitelesítésére Marton Imrét és Berger Jenőt, az esetleges szavazatok zedé- sére pedig Becher Manó és Wolafka Antal kéri föl.
Olvasatik az igazgatóság 1893-ik évi jelentése, melynek főbb adatai a kö- vetkezők:
A mérleg a viszonyokhoz képest egészsé- ges, rendezes fejlődést mutatott föl, holott az év uolsó harmadában uralkodott rendkívül nyomasztó penzviszonyok a befétek visszavonását vontak maguk után. Bár ezen körülmény a betéti állomány növekedésére hátrányos befolyást gyakorol, mindazonáltal si- került mégis több mint 160,000 frtemelkedést elérni. Az üzlet minden egyes ágazata ama fokozatos haladást mutatja, mely az intézet jövőjébe vetett reményt megerősíti.
Leszámítottalott váltó összesen 4,240,080 frt 89 kr. értékben, — visszaváltott 3,165,406 frt 95 kr. értékű váltó, — 1893 decz. 31-iki váltó-állomány: 1,074,673 frt 94 kr. Emelkedés 163,212 frt 42 kr.

Betételezett összesen 1,074,663 frt 89 kr. visszafizetett az év folyamán 697,438 frt 60 kr. 1893 decz. 31-iki állomány: 543,079 frt 29 kr. Emelkedés: 167,247 frt 84 kr.
A giro-forgalom: 3,474,955 frt 43 kr. Emelkedés: 138,985 frt 29 kr.
Visszleszámitottalott összesen 3,004,033 frt 96 kr, visszaváltott 2,387,705 frt 20 kr. 1893 decz. 31-iki állomány: 616,328 frt 76' kr. Emelkedés: 52,794 frt 77 kr.
A pénztári forgalom volt: bevétel 6,730,811 frt 45 kr. kifizetett 6,716,548 frt 33 kr., a pénztár maradvány 1893. decz. 31 én: 14,263 frt 12 kr. A pénztár-forgalom emelkedet 1892-iki évhez képest 848,411 frt 83 krral.
Örömmel jelenti az igazgatóság, hogy a mult év elején átvett biztosítási főügynökség a hozzá kötött várakozásoknak teljesen meg- felelt, a mennyiben már az első évben jelen- tekeny összeggel, 2844 frt 66 krral gyarapí- totta a bevételeket.
Az évi tiszta nyereség, a szabál szerű leírások és költégek levonása után, 17,025 frt 73 kr.
Ebből a tartalék-tőkéhez csa- tolandó 10 % 1,702 frt 57 kr.
Az igazgatóság jutaléka 7% 1,191 » 80 »
A hivatalnokok jutaléka 3% 510 » 77 »
Együtt: 3,405 frt 14 kr.
Marad tehát rendelkezésre 13,620 frt 59 kr, ehez hozzá- adva az 1892-ik évről való nyeresémmaradványt, 265 frt, felosztás a a kerül összesen 13,885 frt 59 kr.
Ezen összeg felosztására nézve az igaz- gatóság a következő javaslatot terjeszti e'ö:
A részvény-tőke 5%-os ka- matozására 10,000 frt — kr.
A tartalék-tőke további gyarapítására 2,186 » 40 »
A felügyelő bizottságnak 300 » — »
A veszteség tartalék-alapra 1,000 » — »
Együtt: 13,486 frt 40 kr,
A fennmaradó 399 frt 19 kr pedig csa- toltassék a hivatalnokok nyugdíj-alapjához.
Javasolja végül az igazgatóság, hogy az 1893 ik évi szelvények f. hó 15 étől kezdve váltassanak be, darabonként 5 frtjával.
A felügyelő bizottság kifogástalan rendben találva az intézet könyveit, valamint a bemutatott mérleget, minden tekinté- ben hozzájárul az igazgatóság előterjesztéséhez.
Dr. S. Sz. Szabó József részvényes, egyéb tekintetben elfogadván az igazgatóság előterjesztését, azt indítványozza, hogy a tar- talék-alap növelésére fölvevő összeg fordítas- sák arra, hogy részvényenként ne 5 frt, ha- nem 6 frt osztalék adassék. Annál inkább óhajta ezt, mert kimutatja, hogy az igazga- tóság és hivatalnokok díjazására nagyobb ös- szeg fordítatik, mint a mennyit a részvénye- sek együtt vére kapnak.
Mayer Emil igazgatósági tag ellenzi ezen indítvány elfogadását. Az igazgatóság és a hivatalnokok jutaléka az alapszabályokban van megállapítva, ezt tehát itt tárgyalni nem lehet. Kéri a közgyűlést, hogy egész terjedé- mében fogadja el az igazgatóság előterjeszté- sét, mert a tartaléktőke gyarapítására szük- ság van.
Az igazgatóság előterjesztésének védel- mére kel Dr. Szánthó Sámuel részvényes, a ki az igazgatóság óvatosságát ószinte kén- szönetet mond. Minden üzletnek tulajdonké- peni fundamentumát a tartalék-alap képezi s ez ugyanis a részvényesek birtokában marad. Az üzlet eddigi vezet-ével és eredményével nagyon meg lehetünk elégedve, azért a maga részéről elfogadja az igazgatóság előterjeszté- sét és a nyeresémmel felosztására vonatkozó ja- vaslatot.
Dr. S. Sz. Szabó József föntartja indít- ványát, mert úgy látja, hogy a nyeresémmel megbirja nemcsak az 5, hanem a 6%-os oszt- talékot is. A közgyűlés azonban elveti ezen indítványt, egész terjedelmében elfogadja az igazgatóság előterjesztését, csupán anyai vál- toztatást tesz rajta, hogy az osztalék nem márcz. 15-étől, hanem mártól kezdve fizettes- sék ki; a felmentvényt úgy az igazgatóság- nak, mint a felügyelő bizottságnak — jegyző- könyvi közszönet mellett — megadja.
Közgyűlés vége d. e. 11 óraker.

II.
A függetlenségi kör közgyűlése.
A debreczeni függetlenségi kör, váro- sunk ezen régi, életképes, virágzó egylete, tegnap d. u. 3 óraker tartotta évi rendes tisztújító közgyűlést, saját helyiségében, B. Nagy János elnökelete alatt. A közgyűlésen nagy számmal jelentek meg a kör tagjai.
A felolvasott évi jelentés főbb ada- tai a következők:
A kör képviselve volt a budavári hon- véd-szobor leleplezési ünnepélyén, 1893. máj. 21-én, B. Nagy János kör-elnök, Kertész Ja- nos választmányi tag és Kósa Barna másod- jegyző által, kik koszorút tettek a szobor- talapzatára
A kör tagjai tevékeny részt velték a fumei testvérek ünnepélyében is, tatuságot tevén azon testvéri szeretetről, melyet Deb- reczen polgárai Fiume hazafias polgárai irá- nyában táplálnak.
A kör — mint közművelődési tényező — Jókai 50 éves írói jubileuma alkalmából megrendelte 200 frtért a koszorus regény, író összes műveit, noha Jókai műveinek legna-

gyobb részét me- könyvtára.
A kör vagyó I. Készpénzbe II. Készpénzbe III. Könyvtár IV. Felszerelés
A kör tagj 368-ra rug. Szapo évhez képest 40.
A pénztári 1893-ik évi berét a kiadás pedig 11 vány e szerint 71ből 700 frt takar, az ös-zeg többi folyó kiadások fo
Kiss An mentvény — jeg — megadták.
A körgazda relvények értéke József és S nak, valamint noknak szintén j tatik. Az évi jelm vétetvén, a felm tisztikarnak, a B. Nagy János e társai nevében tamára köreln kiáltatik ki.
Kertész ad a kör azon B. Nagy Ján bált elnök keress gu helyesléssel Gusztáv Kovács László, Banyay gokat, hogy ma föl B. Nagy J foglására.
B. Nagy J nak harsány é ismét megjeleni tisztet elfogadjá örömet és lelke alatt folyt azta hangulag ismét meg, név szerit Alelnöke János.
Körgazdák Szűcs Lás Főjegyző Masod jeg Kósa Barna Ugyészese Penztárnok Könyvtárn A válass gu felkiáltás ut történt egybb az időközben helyett mások A választó Alföldi Gá konyi Samu, Dr Horváth Józ István, Jeny Mihály, Kertész Albert, Kiss B István, Kálmán Ménéz András, Zöld János, Sz Szikszai Szabó László, Könyve Póttay Banyai István, Kovács Ferenc Ferencz, Neme Ferencz, Peth Lajos, A vála Barna azt les nem csup hanem együtt a felett, hogy tisztet ismet gulag elfogadta Végül B egyetértésre b öket, hogy m számmal sziv helyiségében s pelyre, — a bezárja.

A kör vagyó I. Készpénzbe II. Készpénzbe III. Könyvtár IV. Felszerelés
A kör tagj 368-ra rug. Szapo évhez képest 40.
A pénztári 1893-ik évi berét a kiadás pedig 11 vány e szerint 71ből 700 frt takar, az ös-zeg többi folyó kiadások fo
Kiss An mentvény — jeg — megadták.
A körgazda relvények értéke József és S nak, valamint noknak szintén j tatik. Az évi jelm vétetvén, a felm tisztikarnak, a B. Nagy János e társai nevében tamára köreln kiáltatik ki.
Kertész ad a kör azon B. Nagy Ján bált elnök keress gu helyesléssel Gusztáv Kovács László, Banyay gokat, hogy ma föl B. Nagy J foglására.
B. Nagy J nak harsány é ismét megjeleni tisztet elfogadjá örömet és lelke alatt folyt azta hangulag ismét meg, név szerit Alelnöke János.
Körgazdák Szűcs Lás Főjegyző Masod jeg Kósa Barna Ugyészese Penztárnok Könyvtárn A válass gu felkiáltás ut történt egybb az időközben helyett mások A választó Alföldi Gá konyi Samu, Dr Horváth Józ István, Jeny Mihály, Kertész Albert, Kiss B István, Kálmán Ménéz András, Zöld János, Sz Szikszai Szabó László, Könyve Póttay Banyai István, Kovács Ferenc Ferencz, Neme Ferencz, Peth Lajos, A vála Barna azt les nem csup hanem együtt a felett, hogy tisztet ismet gulag elfogadta Végül B egyetértésre b öket, hogy m számmal sziv helyiségében s pelyre, — a bezárja.

A kör vagyó I. Készpénzbe II. Készpénzbe III. Könyvtár IV. Felszerelés
A kör tagj 368-ra rug. Szapo évhez képest 40.
A pénztári 1893-ik évi berét a kiadás pedig 11 vány e szerint 71ből 700 frt takar, az ös-zeg többi folyó kiadások fo
Kiss An mentvény — jeg — megadták.
A körgazda relvények értéke József és S nak, valamint noknak szintén j tatik. Az évi jelm vétetvén, a felm tisztikarnak, a B. Nagy János e társai nevében tamára köreln kiáltatik ki.
Kertész ad a kör azon B. Nagy Ján bált elnök keress gu helyesléssel Gusztáv Kovács László, Banyay gokat, hogy ma föl B. Nagy J foglására.
B. Nagy J nak harsány é ismét megjeleni tisztet elfogadjá örömet és lelke alatt folyt azta hangulag ismét meg, név szerit Alelnöke János.
Körgazdák Szűcs Lás Főjegyző Masod jeg Kósa Barna Ugyészese Penztárnok Könyvtárn A válass gu felkiáltás ut történt egybb az időközben helyett mások A választó Alföldi Gá konyi Samu, Dr Horváth Józ István, Jeny Mihály, Kertész Albert, Kiss B István, Kálmán Ménéz András, Zöld János, Sz Szikszai Szabó László, Könyve Póttay Banyai István, Kovács Ferenc Ferencz, Neme Ferencz, Peth Lajos, A vála Barna azt les nem csup hanem együtt a felett, hogy tisztet ismet gulag elfogadta Végül B egyetértésre b öket, hogy m számmal sziv helyiségében s pelyre, — a bezárja.

A kör vagyó I. Készpénzbe II. Készpénzbe III. Könyvtár IV. Felszerelés
A kör tagj 368-ra rug. Szapo évhez képest 40.
A pénztári 1893-ik évi berét a kiadás pedig 11 vány e szerint 71ből 700 frt takar, az ös-zeg többi folyó kiadások fo
Kiss An mentvény — jeg — megadták.
A körgazda relvények értéke József és S nak, valamint noknak szintén j tatik. Az évi jelm vétetvén, a felm tisztikarnak, a B. Nagy János e társai nevében tamára köreln kiáltatik ki.
Kertész ad a kör azon B. Nagy Ján bált elnök keress gu helyesléssel Gusztáv Kovács László, Banyay gokat, hogy ma föl B. Nagy J foglására.
B. Nagy J nak harsány é ismét megjeleni tisztet elfogadjá örömet és lelke alatt folyt azta hangulag ismét meg, név szerit Alelnöke János.
Körgazdák Szűcs Lás Főjegyző Masod jeg Kósa Barna Ugyészese Penztárnok Könyvtárn A válass gu felkiáltás ut történt egybb az időközben helyett mások A választó Alföldi Gá konyi Samu, Dr Horváth Józ István, Jeny Mihály, Kertész Albert, Kiss B István, Kálmán Ménéz András, Zöld János, Sz Szikszai Szabó László, Könyve Póttay Banyai István, Kovács Ferenc Ferencz, Neme Ferencz, Peth Lajos, A vála Barna azt les nem csup hanem együtt a felett, hogy tisztet ismet gulag elfogadta Végül B egyetértésre b öket, hogy m számmal sziv helyiségében s pelyre, — a bezárja.

A kör vagyó I. Készpénzbe II. Készpénzbe III. Könyvtár IV. Felszerelés
A kör tagj 368-ra rug. Szapo évhez képest 40.
A pénztári 1893-ik évi berét a kiadás pedig 11 vány e szerint 71ből 700 frt takar, az ös-zeg többi folyó kiadások fo
Kiss An mentvény — jeg — megadták.
A körgazda relvények értéke József és S nak, valamint noknak szintén j tatik. Az évi jelm vétetvén, a felm tisztikarnak, a B. Nagy János e társai nevében tamára köreln kiáltatik ki.
Kertész ad a kör azon B. Nagy Ján bált elnök keress gu helyesléssel Gusztáv Kovács László, Banyay gokat, hogy ma föl B. Nagy J foglására.
B. Nagy J nak harsány é ismét megjeleni tisztet elfogadjá örömet és lelke alatt folyt azta hangulag ismét meg, név szerit Alelnöke János.
Körgazdák Szűcs Lás Főjegyző Masod jeg Kósa Barna Ugyészese Penztárnok Könyvtárn A válass gu felkiáltás ut történt egybb az időközben helyett mások A választó Alföldi Gá konyi Samu, Dr Horváth Józ István, Jeny Mihály, Kertész Albert, Kiss B István, Kálmán Ménéz András, Zöld János, Sz Szikszai Szabó László, Könyve Póttay Banyai István, Kovács Ferenc Ferencz, Neme Ferencz, Peth Lajos, A vála Barna azt les nem csup hanem együtt a felett, hogy tisztet ismet gulag elfogadta Végül B egyetértésre b öket, hogy m számmal sziv helyiségében s pelyre, — a bezárja.

gyobb részét me- könyvtára.
A kör vagyó I. Készpénzbe II. Készpénzbe III. Könyvtár IV. Felszerelés
A kör tagj 368-ra rug. Szapo évhez képest 40.
A pénztári 1893-ik évi berét a kiadás pedig 11 vány e szerint 71ből 700 frt takar, az ös-zeg többi folyó kiadások fo
Kiss An mentvény — jeg — megadták.
A körgazda relvények értéke József és S nak, valamint noknak szintén j tatik. Az évi jelm vétetvén, a felm tisztikarnak, a B. Nagy János e társai nevében tamára köreln kiáltatik ki.
Kertész ad a kör azon B. Nagy Ján bált elnök keress gu helyesléssel Gusztáv Kovács László, Banyay gokat, hogy ma föl B. Nagy J foglására.
B. Nagy J nak harsány é ismét megjeleni tisztet elfogadjá örömet és lelke alatt folyt azta hangulag ismét meg, név szerit Alelnöke János.
Körgazdák Szűcs Lás Főjegyző Masod jeg Kósa Barna Ugyészese Penztárnok Könyvtárn A válass gu felkiáltás ut történt egybb az időközben helyett mások A választó Alföldi Gá konyi Samu, Dr Horváth Józ István, Jeny Mihály, Kertész Albert, Kiss B István, Kálmán Ménéz András, Zöld János, Sz Szikszai Szabó László, Könyve Póttay Banyai István, Kovács Ferenc Ferencz, Neme Ferencz, Peth Lajos, A vála Barna azt les nem csup hanem együtt a felett, hogy tisztet ismet gulag elfogadta Végül B egyetértésre b öket, hogy m számmal sziv helyiségében s pelyre, — a bezárja.

1,074,663 frt 89 kr.
 amán 697,438 frt 60 kr.
 mány: 543,079 frt 29 kr.
 84 kr.
 3,474,955 frt 43 kr.
 29 kr.
 t összesen 3,004,033
 2,387,705 frt 20 kr.
 any: 616,328 frt 76'
 frt 77 kr.
 volt: bevétel 6,730,811
 6,716,548 frt 33 kr., a
 23. decz. 31 én: 14,263
 forgalom emelkedett az
 848,411 frt 83 krral.
 az igazgatóság, hogy a
 biztosítási főigazgatók
 asoknak teljesen meg-
 az első évben jelen-
 tet 66 krral gyarapi-

reség, a szabál szerű
 vonása után, 17,025 frt
 z esá-
 1,702 frt 57 kr.
 7% 1,191 * 80 *
 3% 510 * 77 *
 3,405 frt 14 kr.

zésre
 hozzá-
 l való
 265
 összesen 13,885 frt 59 kr.
 lására nevezte az igaz-
 vaslatot teljesíti e'6:
 ka-

10,000 frt — kr.
 2,186 * 40 *
 300 * — *
 pra 1,000 * — *

13,486 frt 40 kr.
 frt 19 kr pedig esá-
 nyugdíj-alapjához.
 igazgatóság, hogy az
 hó 15 étől kezdve
 kent 5 frtjával.

bizottság kifon-
 az intézet könyveit,
 rleget, minden tekinté-
 teltség előterjesztéséhez.
 József részvényes,
 adván az igazgatóság
 ványozza, hogy a tar-
 vett összeg fordítas-
 nyenként ne 5 frt, ha-
 assék. Annál inkább
 taja, hogy az igazga-
 zítására nagyobb ös-
 mennyt a részvénye-

igazgatási tag ellenzi
 at. Az igazgatóság és
 az alapszabályokban
 hat itt tárgyalni nem
 hogy egész terjedé-
 igazgatóság előterjeszté-
 e gyarapítására szük-

előterjesztésének védel-
 hó Sámuel részvényes,
 rosszáért őszinte kö-
 születnek tulajdonké-
 tartalek-alap képezi s
 ek birtokában marad.
 vével és eredményével
 egedve, az a maga
 igazgatóság előterjeszté-
 estására vonatkozó ja-

József föntartja indit-
 hogy a nyerevény
 hanem a 6%-os osz-
 azonban elveti ezen
 elében elfogadja az
 et, csupán annyi vál-
 hogy az osztalék nem
 matól kezdve fizettes-
 hogy az igazgatóság-
 zottságnak — jegyző-
 megadja.
 e. 11 órakor.

kör közgyűlése.
 gettelenségi kör, váro-
 pes, virágzó egylete,
 tartotta évi rendes
 aját helyiségében, B.
 e alatt. A közgyűlésen
 meg a kör tagjai.
 jelentés főbb ada-

volt a budavári hon-
 népelyén, 1893. máj.
 elnök, Kertész Já-
 Kósa Barna másod-
 ut lettek a szobor

keny részt vettek a
 esében is, tásuságot
 tetéről, melyet Deb-
 hazafias polgárai írá-

zművelődési tényező
 ubileuma alkalmából
 koszosus r-gény, író
 ai műveinek legna-

gyobb részét mér eddig is birja a kör
 könyvtára.
 A kör vagyoni állása a következő:
 I. Készpénzben 757 frt 61 1/2 kr.
 II. Követelésekben 226 * — *
 III. Könyvtár értéke 1290 * — *
 IV. Felszerelések 1205 * 16 *
 Összesen: 3478 frt 77 1/2 kr.
 A kör tagok száma ez idő szerint
 368-ra rug. Szaporodás a megelőző 1892-ik
 évhez képest 40.

A pénztárnoki jelentés szerint az
 1893-ik évi bevétel volt 2703 frt 33 kr.,
 a kiadás pedig 1945 frt 71 1/2 kr.; a marad-
 vány e szerint 757 frt 61 1/2 kr., mely összeg-
 ből 700 frt takarékpénztárban van elhelyezve,
 az összeg többi része a pénztárban van, a
 folyó kiadások fedezésére.

Kiss András pénztárnoknak a fel-
 mentvény — jegyzőkönyvi köszönet mellett
 — megadatik.

A körgazdák jelentése szerint a fel-
 relvények értéke 1205 frt 16 kr. Csórián
 József és Szűcs László körgazdák-
 nak, valamint Kató László könyvtár-
 noknak szintén jegyzőkönyvi köszönet szava-
 zatik. Az évi jelentések egyhangulag tudomásul
 vétetvén, a felmentvény az elnökségnek, a
 tisztikarnak, a választmánynak megadtván,
 B. Nagy János elnök új a saját, mint tiszt-
 társai nevében leköszön s a tisztújítás tar-
 tamára korelnökül Kertész János
 kiáltatik ki.

Kertész János korelnök kifejezést
 ad a kör azon óhajának, hogy elnökül ismét
 B. Nagy János, a régi, ügybuzgó, kipró-
 bált elnök keresse föl. E kijelentés egyhan-
 g helyesléssel találkozván, megbizva V. Nagy
 Gusztáv, Kovacs Lajos, Keszei József Szűcs
 László, Bánay István és Pálfi István kortá-
 rakkal, hogy mint küldöttségi tagok kérjék
 föl B. Nagy János urat az elnöki szék el-
 foglalására.

B. Nagy János a közgyűlés tagjai-
 nak harsány eljenzése mellett a teremben
 ismét megjelenvén, kijelenti, hogy az elnöki
 tisztet elfogadja, mely kijelentése általános
 örömet és lelkesedést keltett. Az elnöksége
 alatt folyt aztán tovább a tisztújítás s egy-
 hangulag ismét a régi tisztviselők választattak
 meg, név szerint:
 Aelnökké: Otrókosi Végh
 János.

Körgazdák: Csórián József és
 Szűcs László.
 Főjegyző: Dr. Kocsár Gábor.
 Másod jegyző: Zong János és
 Kósa Barna.
 Ügyesszé: Vályi Nagy Gusztáv,
 Pénztárnok: Kiss András.
 Könyvtárnok: Kató László.

A választmányi tagok is egyhan-
 gu felkiáltás után választattak meg. Itt sem
 történt egyéb változás, csupán annyi, hogy
 az időközben elhunyt választmányi tagok
 helyett mások jöttek be a névsorba.
 A választmányi rendes tagjaivá tettek:
 Alföldi Gábor, Erdélyi Ferencz, Dr. Ba-
 konyi Samu, Dávid Mihály, Herceg János,
 Horváth József, Harangi Sándor, Jambor
 István, Jeney József, Jeney Miklós, Kertész
 Mihály, Kertész János, Keszei József, Kiss
 Albert, Kiss Balint, Kovacs Lajos, Kertész
 István, Kálmándi István, Dr. Legányi Gyula,
 Ménéz András, Öry Mihály, Pethő István,
 Zöld János, Somogyi Pál, Sebess György, Dr.
 Szikszai Szabó József, Szőke János, Szűcs
 László, Könyves Tóth Kálmán, Nagy Balint.

Póttagokká választattak: idős
 Bánay István, Bundi Péter, Bihari István, T.
 Kovács Ferencz, id. Mészáros János, Salánki
 Ferencz, Némethi János, B. Nagy József, Pálfi
 Ferencz, Pethő Ferencz, Varkoly József, Tóth
 Lajos. A választások megjeztése után Kósa
 Barna azt indítványozza, hogy a közgyű-
 lést ne csupán jegyzőkönyvi köszönetének,
 hanem egyuttal örömeinek is adjon kifejezést
 a felelt, hogy B. Nagy János ur a kör elnöki
 tisztét ismét elfogadta. Az indítvány egyhan-
 gulag elfogadtatik.

Végül B. Nagy János elnök további
 egyetértésre buzdítva a kör tagjait s fölkerve
 őket, hogy márczius 15-én minél nagyobb
 számmal sziveskedjenek összegyűlni a kör
 helyiségében s onnan vonuljanak az ünne-
 pélyre, — a közgyűlést délután 5 órakor
 bezárja.

Legujabb.

Aliberális nagygyűlés.

— A »Debreczeni« eredeti tudósítása. —
 Soha nem volt még az országban olyan
 látogatott nagygyűlés, mint az, melyet tegnap
 d. u. a fővárosban tartottak, az egyházipolitikai
 reformok mellett. Az ország minden vidéke —
 párt és felekezeti különbség nélkül — küldöttsé-
 g által volt képviselve s különösen a fővá-
 roshoz közel e'6 városokból (Czegledről, Kec-
 kemetről stb) utaztak fel nagy számu küldöttsé-
 gek. A főváros eltelept a vidékiek s el lehet
 mondani, hogy tegnap egész Magyarország ott
 volt Budapesten.

Az impozáns menetekben körülbelül
 150—200,000 ember vett részt. A legtöbb kül-
 döttség többnyire történelmi ereket képező
 zászlót is vitt magával (a sárosmegyei küldöttsé-
 g pl. fölvitte a II-ik Rákóczi Ferencz zász-
 lóját, a debr. küldöttség az 1848—49-iki nemzet-
 orség lobogóját, H. Szobosziórol a Bocskay-lo-

bogót, Kisujszállásról a régi kun zászlót vitték
 föl) s zászló-erdő alatt vonult a menet — a
 főváros fellobogozott utcáin keresztül — a
 gyűlés színhelyére, folyton előmozdva az egyház-
 politikai reformok előharcosait s a legdicsebb
 magyart: Kossuth Lajost!

Gyönyörű, festői látványt nyújtott a föl-
 vonulás. A nagygyűlés tagjai katonás rendben,
 három katonai oszlop-ban indultak el a fő-
 város különböző részeiből. Az első oszlopot,
 mely a Ferencz-József-terén és a Gizella-terén
 gyülekezett, Rohonczy Gedeon, gr. Karolyi Gyula
 és gr. Karolyi Imre vezettek löhátan. A Kal-
 vin-teréről kiindult oszlop élén (ezen oszlopban
 voltak a debreczeniek is, kiket mindenfelé har-
 sányan megjeleneztek; hasonló lelkes tüntetés-
 ben csak a fiúmeiek részesültek) báró Nopcsa
 Elek és gr. Zichy Béla, a nyugati pályaudvar-
 tól kiindult oszlop élén Tarnóczy Gusztáv
 és ifju gr. Csáky Károly lovagoltak.

Nagy feltűnést keltett a temesmegyei
 kisbecserkei választó kerület 280 tagu kül-
 döttsége, melynek tagjai többnyire oláhok s
 oláh nemzeti viseletben jelentek meg. Ime
 tehát a nemzetiségek sem éppen nagy
 ellenségei az egyházipolitikai reformoknak,
 mint azt a papok zsoldján élősködő lapok
 feltűntetni szeretnék!

A rendet az egyetemi ifjuság tartotta
 főt s a rend soha, egy pillanatra sem za-
 vartatott meg.
 A nagygyűlésen, hosszabb beszéd kísé-
 retében, az egyházipolitikai reformok támogató-
 társára vonatkozó határozati javaslatokat Dr.
 Morzsányi Károlyi terjesztette elő és
 azokat nagy eljenzéssel, egyhangulag elfo-
 gadták.

A határozati javaslatok tárgyában első
 sorban a debreczeni küldöttség vezetője, De-
 brecezen szab. kir. város főjegyzője, Vértessy
 István szólt föl. Beszéde egész terjedel-
 mében így hangzott.

Melyen tisztelt liberális nagygyűlés!
 Mi, mint Debreczen sz. kir. város kül-
 döttsége, jöttünk hazafiai kötelességből, szí-
 vesen, — jöttünk azon zászló alatt, melyet De-
 brecezen város polgársága az 1848—49-ik évek-
 ben, a nemzet önvédelmi harcában, más
 hazafias érzelmű városok példájára, a szabadság,
 testvériség és egyenlőség magasztos esz-
 meierét magasan lobogtatott; és most, 45 év
 múlva, ugyan ilyen nagy eszmék dicsőségére,
 a lelkiismereti szabadság, a testvériség és
 egyenlőség győzelmére hoztuk ide, azon
 szent hitben, hogy a most felolvasott határo-
 zati javaslatokat hazánk minden humanisztiku-
 s érzelmű, emberileg gondolkodni tudó lakosa,
 szívvel-leléssel elfogadja.

S ebből kifolyólag Debreczen város kö-
 zönsége részéről van szerencsém ünnepélyesen
 kijelenteni, hogy Debreczen sz. kir. város pol-
 gársága, valamint a kormány egyházipolitikai
 javaslatait, úgy az azok szellemében összeállított
 s most felolvasott határozati javaslatokat, párt
 és felekezeti különbség nélkül osztja s óhaji-
 ja, hogy mint szentesített törvények, az ország
 alkotmányos törvényei közé legyenek beczik-
 keelve!

Nagy eljenzés követte e beszédet, valamint
 a többi küldöttségek szónokainak beszédét is,
 kik mindannyian csatlakoztak a javaslatokhoz
 (Koloszvárról Dr. Haller Károly, Egerből Babo-
 csey Sándor, a függetlenségi párt elnöke,
 Nagybacserekről Munár Sámuel, Szolnokról
 Pólya Béla stb.) s a nagy gyűlés tagjai a leg-
 emelkedettebb hangulatban oszlottak szét.

Fentebbi tudósításunkat egy a helyszí-
 nén fölvert s szerkesztőségünkhez express-
 levélben eljuttatott följegyzések alapján irtuk
 meg. E tudósítás pótásául vettük még ma
 délt 12 óra 10 perczkor a lapunkat az ünne-
 pélyen képviselt főmunkatársunktól a követ-
 kező sürgöny-tudósítást:

A budapesti liberális nagygyűlés leírha-
 talan lelkesedéssel tartott meg. A vidékiek
 ötvenezeren voltak jelen, az összes részt ve-
 vők száma pedig kétszáz ezer volt. Ilyen
 tüntetést még nem látott Budapest! A sárosiak
 a Rákóczi, a zempléniek a Paócy, aszoboszlói-
 ak a Bocskay-zászlóval vonultak fel s mindenütt
 harsogó éjenzés kísérte őket. A Thaly Kálmán
 és Dr. Király Ferencz országgyűl. képvis-
 selők által vezetett debreczeni küldöttsé-
 g a legnagyobb ovációk tárgya
 volt, Budapestnek lobogó-diszben uszó utcáin.
 Az egész ünnepély méltóságos rendben folyt
 le. Az Andrassy-utca való felvonulás különö-
 sen impozáns és tüneményes volt. Munkácsy
 Mihályt, a világhírű festőt és Jókai Mórt, a
 koszosus regényíróit, a menet utközben nagy
 lelkesedéssel üdvözölte és megjelenezte. Gróf
 Csáky Albin vállás és közoktatásügyi minisz-
 ter, az egyházipolitikai reformok előharcosa,
 ujjájának erkelét nézte az elvonuló me-
 netet.

A debreczeni küldöttség meghajtotta előt-
 te a zászlót s az egész menet mintegy ne-
 gyedóráig megállott a villa előtt, folyton elő-
 jenezve gróf Csákyt. A történelmi jelentőségű
 tüntetést gróf Csáky kalap-levé, melyen meg-
 indulva, néma meghatósággal fogadta. — A
 nagygyűlés a Stefánia és Csömöri-ut sarkán
 elterülő, mintegy 14 hold területű téren tar-
 tott meg s e nagy tér is alig volt képes az
 óriási közönség befogadására. E nőköku I baró
 Orszay Bela, gróf Pálffy János gr. And-
 rásy y Tivadar és Géza kiáltattak ki. (Mind-
 annyian katolikus vallásuak.) Az előadó Dr.
 Morzsányi Károly volt.

A gyűlés nagy lelkesedéssel fogadta az
 általa előterjesztett határozati javaslatokat. Az
 előadó után első sorban Vértessy István, De-
 brecezen város főjegyzője beszélt (Beszédét fen-
 tebb közöljük Szerk.) viharos eljenzés és
 taps között; majd Kolozsvár, Eger, Torontál,
 Csongrád, Szolnok stb küldöttségeinek szóno-
 kai beszélettek.

Végül Horváth Gyula és Unger
 Alajos beszélt Kossuth Lajos, Deák Ferencz
 és Irányi Dániel szellemének találkozásáról,
 leírhatatlan hatás mellett. A gyűlés után meg-
 koszorozták Deák és Irányi sírját. Deák sírjá-
 nál Papp Elek, az Irányi sírjánál pedig Sziv-
 ák Imre mondtak fekölt szellemű be-
 zédeket.

A zászlók legnagyobb részén, melyek alatt
 a menet elvonult, »Éljen a szabadelvű egy-
 házipolitika!« feírás volt. Elől vitték a ren-
 dezőség zászlót, ez után haladtak Fiume kül-
 döttei, a főváros tanácsa, az aradi küldöttek,
 a városi zenekarral, Debreczen küldöttsége s
 a többi küldöttségek.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy-
 egyetem Otthonában.
 Sétahangverseny a Margit-fürdőben minden
 vasárnap d. u.

Színház előadások kezdete este 7 órakor.
 Márcz. 5. Debreczen sz. kir. város közigazga-
 tási bizottságának havi ülése.

Márcz. 6. Hangverseny az ev. ref. felsőbb le-
 ányiskola könyvtára javára, a Margit-fürdő diszter-
 mében.

Márcz. 8. Nagy József próbabálja a Koronában.
 Márcz. 10. Emke bálja a Bika tancztermében.
 Márcz. 11. Az iparoskör közgyűlése. Délután
 3 órakor.

Márcz. 11. A kereskedő ifjak önképző egyetle-
 nek közgyűlése. D. u. 1/3 ó.

Márcz. 12. Hajdúvármegye közigazgatási bizott-
 ságának havi ülése.

Márcz. 16. A szállodások, vendéglősök, kávé-
 sok, pinczerek tánczvigalma az egyetem javára, a
 Margit-fürdőben.

Márcz. 18. A csapó-utcai bank közgyűlése.
 D. e. 10 ó.

Márcz. 18. A tüzoltó-egylet közgyűlése az ör-
 tanyán. D. u. 3 ó.

Márcz. 18. A tisztviselőközséggyűlés egyetle-
 nek közgyűlése a városháza nagytanácstermében. D. u.
 3 órakor.

Márcz. 18. István-malom r. társaság közgyű-
 lése, a városháza nagytermében. D. e. 10 ó.

Apr. 1. Egyházkerületi közgyűlés kezdete.
 April 21 és 22. Debreczeni löversenyek.

Ujdonságok.

* **Lapunk mai számából** — a nagy
 tárgyalmas miatt — kénytelenek voltunk ki-
 hagyni a tüzoltó-rovatot, az ujdonságok egy ré-
 szét, továbbá a presbyteri közgyűlésről, az ipa-
 ros ifjuság betegseggyűző egyetle-
 nek közgyűléséről, a munkások betegseggyűző egyesületének köz-
 gyűléséről, az Alföldi Károly próbabójáról, s a
 kereskedő ifjak dalestélyéről szóló léssz tudósítá-
 sokat. Mindezen hiányokat holnap pótoljuk.

* **Márczius 15.** Derecske polgársága,
 mint minden évben szokta tenni, az idén is
 nagy lelkesedéssel ünnepeli még márczius 15-ikét
 a magyar szabadság fölviradásának napját.
 Lilyes Balint és gróf Karolyi Gábor
 országgyűl. képviselők megígérték, hogy ha a
 parlament tárgyalásai megengedik, részt-
 vesznek a Derecsken tartandó ünnepélyen, hol a
 legnagyobb lelkesedéssel várják a függetlenségi
 párt e két kiváló tagját.

* **A Gönczy egyesület** debreczeni
 köre szerdán, f. h. 7-én délután 5 órakor az
 »Otthon«-ban gyűlést tart, melynek tárgyai:
 1. Az országos tanszerkiallítás bizottság at-
 rírat. 2. Esztelleges indítványok tárgyalása. 3.
 Modszerez eljárás a közegyesítő oktatásnál
 Vancsa Gy. úrtól. 4. Ez előadásához fűződő
 eszmezerék. E gyűlésre a debreczeni kör. t.
 tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

* **Színház.** Szombaton és vasárnap
 »A libapásztor« cz. operettet ismételt-
 tek, K. Kopácsi Juliska veadógföflelptével Szom-
 baton szép haz, tegnap meg pláne zsufolt ház
 volt. Ma este a »Tricoche és Cacolet«
 is nert régi, de jó bohózat adatik. A Röder-
 nővérek holnap estje tarják első hangver-
 sejüket a színházban, melyre ismételve föl-
 hívjuk a közönség figyelmét.

* **Uj rendőr tisztviselő.** Szathmári
 András rendőr-biztos nyugdíjazása folytán az
 állásra a főispán ideiglenesen Horváth Jó-
 zsef kiszolgált és igazolványos őrmestert ne-
 vezte ki, ki az esküt a ma tartott tanács-
 ülésen le is tette s hivatalát a mai napon el-
 fogalta.

* **Drága a disznó.** Rendesen így szo-
 kott történni a tavasz beáttával, mikor már
 fogyatékan van a hizott, kövér sertés. — A
 disznó ára a mult héttől kezdve jelentéke-
 nyen emelkedett és ez idő szerint már jóval
 drágább úgy a sovány, mint a kövér sertés,
 mint csak a mult heteken is volt.

* **Vasuti elgázolás.** Kis István
 debr. lakost a h-nánási vonat tegnap d. u. a
 vasárteri állomáson elütötte s fejt felül erő-
 sen lehorzsolván, egy árokba lökte. A súlyos
 sérüléseket szenvedett ember a közórházban
 élet-halál között leheg.

* **Női hulla az Abaldó telken.**
 Tudvalevőleg már ez ideig is számos csont-
 tokra akadtak az építendő igazságügyi palota
 telkenek ásásata alkalmával. Tegnap újra két
 koporsóra akadtak, melyek egymásra voltak
 rakva. A felső koporsó ki is nyitották a dél-

előtt folyamán s a jelenlevők meglepetve
 konstataáltak, hogy a talált lelet női csontváz.
 — E telek a mult században barát-klastrom
 volt s az eddigi csontváz leletek csakugyan
 mind férfi csontvázak voltak, mellükön ar-
 anyozott kereszteltek, melyek beigazolták, hogy e
 hely a barátok temetkezési helye volt. Annál
 inkább érdekes volt a tegnap talált női csont-
 váz, melyen egy ezüst gyűrű, fa rózsafüzér s
 egy magyar derek maradványai: ezüst kap-
 csok, valódi halcsont stb. még teljes épségben
 találtak. — Valószínűleg valami főúri kat-
 holikus család nő tagja e csontváz, mert ré-
 gen szokásban volt, hogy egyes családok ked-
 vencz klastromok temetkezési helyére temet-
 keztek. Az illető nőnek valószínűleg az volt
 az utolsó óhaja, hogy a nagyvárud-utcai klast-
 tromban helyezze örök nyugalomra.

* **A sörös poharak reformja.** A
 pénzügyminiszter, a helyügyminiszter és keres-
 kedelmi miniszterekkel egyetértőleg a követ-
 kező rendeletet bocsátotta ki: »A sörös poharak
 1 liter, 0.5 liter és 0.3 liter nagyságban ké-
 szítendők és a mértékjelzési vonás s a pohár
 széle közötti tere nézve a boros pohar-
 rak iránt előírt határozmányok mérvadók.«
 Tudvalevőleg eddig az u. n. 0.5 literrel jelzett
 pohár volt a »krigli«, és a 0.3 liter a közön-
 séges »pohár«. — Most már csak arra va-
 gyunk kíváncsiak, vajjon ez a pohár megjel-
 zés továbbra is érvényben marad-e, vagy
 pedig a mostani »krigli« degradálódik majd po-
 harrá, s a pohárből lesz »pohárka«. Egy haszna
 mégis lesz, egy krigli mellett hosszabb ideig
 lehet várni a süket sörfiukra.

* **Eljegyzés.** Raics Gyula, előnyösen is-
 mert fiatal fűszerkereskedő, eljegyezte Kiss Ba-
 lint helybeli földbirtokos szép és kedves lea-
 nyát: Marikát.

* **A kis közbe-zóló.** Egy kis epizód a pénteki
 »Hőféherke« gyermekelőadásról. Naiv, aranyos,
 napugaras történet. Szegény Hőférekkel nagyon
 czudar módon bánt a királynő, ezt az igazságtalan-
 ságot nagyon szívére vette a gyermek-közönség, de
 különösen B. S. barátunk kis fia, ki ellenzéki érzel-
 meinek, — mint az apja is a legtöbbszőr — nyilváno-
 san adott kifejezést. — »Ne a Hőféherkét ki-
 állított közbe, mikor a királynő harmadszor is elveszi-
 teni akarja a leányt s erőlyesen tiltakozott az éghé-
 kiáltó igazságtalanság ellen. A közönség persze, hogy
 pártjára kelt a kis vitéznek s a példán buzdulva, az
 apró vilá több tagja is megköckéztattot egy pár nem
 épen hizelgő megjegyzést a királynőre. Segítse az Is-
 ten a kis Laccit, hogyha majd megnő, akkor is olyan
 közvetlen hévvel tiltakozzék az igazságtalanság, a
 jogtalanság ellen, azon a nagy színpadon, amit az
 élet-komédiájá-nak hívunk.

* **Megszurta magát.** Pobuda József
 volt katonai zenész, ki január hóban Paczelt
 virág kereskedést feltört s azóta bujdoskolt,
 tegnap, mikor előttek a Pavillon kasznaryában,
 hol szintén lopni akart, mellbe szurta magát gy-
 nala levő késsel. A közórházba szállítottat, se-
 be nem életveszélyes.

* **Kinevezés** Kiss Kálmán sátoralja-
 ujhelyi lakos, volt joggyakornok, a h-szo-
 boszlói kir. járásbíróshoz aljegyzővé neve-
 zettet ki.

* **Csöd.** Schirf Farkas derecskei czég
 ellen a debreczeni törvényszéknél csőd nyit-
 tott. Tomezgondnok Dr. Fejér Ferencz, be-
 jelentési határidő apr. 11.

* **Hűtlen hetes.** Egyik helybeli ke-
 reskedő hetes, Weisz Zsigád, 287 frt 21 kr.
 rál terhelte levéllel a postára küldte tegnap.
 — Azonban a hűtlen szolga a pénzzel elil-
 lant s ez ideig még nem akadt nyomára.

* **Talált hulla.** Egy vandóri cigány
 csapat, egy vezény asszony elhalván közöl-
 lők, elásta azt a nagyerdő al

